

Afrondende notitie Waterplan 2 Ridderkerk Waterschap Hollandse Delta, Natuurvereniging Eiland IJsselmonde* en gemeente Ridderkerk

Ridderkerk, 10 november 2015

*) sinds 2014 de nieuwe naam voor Natuurvereniging Ridderkerk

1. Doel en Stuurgroep

Doel is het afronden van het Waterplan 2 Ridderkerk 2008-2012. Het Waterplan 2 is destijds opgesteld en op 27 maart 2008 ondertekend door drie organisaties: het Waterschap Hollandse Delta, de Natuurvereniging Ridderkerk en de gemeente Ridderkerk. De Stuurgroep Waterplan 2 is gevormd door één bestuurder van elke organisatie.

In het Waterplan 2 zijn maatregelen voor het openwatersysteem benoemd, die zowel de waterkwaliteit, de waterbergingsopgave als de beleving/gebruik van water ten goede komen.

2. Uitgangspunten

Uitgangspunt voor de maatregelen voor de waterkwaliteit is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), waarin eisen zijn vastgelegd voor de waterkwaliteit van waterlichamen. Ridderkerk heeft 2 waterlichamen: het watersysteem van Bolnes (Oud en Nieuw Reijerwaard), waar vrijwel het gehele watersysteem van Ridderkerk op afwatert, en De Waal met een oppervlak van meer dan 50ha. Om de waterkwaliteit te verbeteren zijn voor beide waterlichamen maatregelen benoemd.

Uitgangspunt voor de maatregelen voor de waterbergingsopgave ter voorkoming van inundatie en wateroverlast zijn de landelijke afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Voor heel Ridderkerk is berekend dat 8,0 ha extra waterberging nodig is om bij extreme neerslag inundatie (overstromen van de watergangen) te voorkomen. Om beginnende wateroverlast te voorkomen is circa 29 ha waterberging nodig. Beide op basis van het geldende klimaatscenario in 2008.

Een belevingswaarde onderzoek in 2004-2005 gaf aan dat de beleving van het water grotendeels als voldoende wordt ervaren. Op enkele locaties was verbetering of aanpassing van de gebruiksfuncties gewenst, zoals de hengel- en zwemfunctie.

3. Evaluatie

Evaluatie Waterplan 2

In maart 2014 heeft het Waterschap de Evaluatie van het Waterplan 2 Ridderkerk opgesteld, waarin beschreven de stand van zaken en de resultaten van genomen maatregelen. In 2012 hebben het waterschap, de gemeente Ridderkerk en de Natuurvereniging een voortgangsrapportage gemaakt over de uitvoering van de maatregelen in het Waterplan in de periode maart 2008 – juni 2011.

In de Evaluatie wordt met name aandacht besteed aan de status van uitvoering van de maatregelen en het effect op de waterkwaliteit (ecologisch en fysisch-chemisch).

De ecologische waterkwaliteit is beoordeeld aan de hand van de karakteristieken: “beleving”, “ecologie oever” en “ecologie water”. Wat betreft “beleving” en “ecologie water” is de kwaliteit bijna overal voldoende, echter de “ecologie oever” is op de meeste locaties nog onvoldoende.

De fysisch-chemische waterkwaliteit geeft aan dat over het algemeen het zuurstofgehalte in het zomerhalfjaar is verbeterd, wat een vermindering geeft van de algenconcentratie. Verder is verbetering zichtbaar in de fosforconcentratie, maar nog niet in de stikstofconcentratie.

Van de in het Waterplan 2 genoemde maatregelen is tweederde afgerond, in voorbereiding of nog in uitvoering. Iets minder dan een derde deel van de maatregelen is vervallen, omdat de noodzaak voor het uitvoeren ontbrak.

Drie maatregelen hebben een duidelijk positief effect gehad op de waterkwaliteit. Dit zijn: Inrichting natuurgebied “Donckse Velden”, Oosterparkvijver en aanleg bergingsriool Prinses Margrietstraat (met afkoppelen riooloverstort Stadhouderslaan).

Waterbergingsopgave

Wat betreft de waterbergingsopgave is ruim 6,4 ha van de 8,0 ha inundatieopgave gerealiseerd. In het peilgebied Cornelisland (Noord en Zuid) blijft nog een opgave over. Met name aanleg nieuw water binnen het bedrijventerrein Cornelisland geeft de oplossing. In het belangrijke peilgebied 27A blijft in het noordelijk deel nog een opgave over, terwijl in het zuidelijk deel 0,8 ha meer is aangelegd dan de berekende 1,4 ha. In het noordelijk deel staat nog de ontwikkeling van de ‘Bolnes Noord’ gepland met nieuw water.

Omdat de laatste jaren minder of geen wateroverlast is ontstaan lijken in de praktijk de som van de verschillende maatregelen positief effect te hebben. Op dit moment worden aan de hand van de nieuwe klimaatscenario’s (2014) nieuwe regenreeksen ontwikkeld voor de regio. Zodra deze bekend zijn, zullen de peilgebieden opnieuw worden doorgerekend.

Financiën

Binnen de beschikbare financiële middelen zijn de maatregelen van het Waterplan 2 Ridderkerk 2008-2012 gerealiseerd.

4. Hoe verder

Het waterschap Hollandse Delta, de gemeente Ridderkerk en de Natuurvereniging Ridderkerk stellen na afronding van het Waterplan 2 geen nieuw gemeenschappelijk waterplan op. Afspraken zullen op basis van de Europese, landelijke of stroomgebiedsnormen en -kaders per maatregel worden gemaakt en vastgelegd.

Waterbeheerprogramma 2016-2021

Het waterschap heeft deze aanpak vastgelegd in haar nieuwe Waterbeheerprogramma 2016-2021 (WBP). Met het integrale WBP beschrijft het waterschap haar verantwoordelijkheid op de 4 belangrijke taken: waterveiligheid, voldoende water, schoon water en (afval)waterketen. Dit integrale programma geeft duidelijk richting aan de aanpak voor het bereiken van doelen en het voldoen aan de gestelde normen en kaders, zoals Europees, landelijk of op stroomgebied. (Het ontwerp-WBP heeft in inspraak gelegen van 9 februari tot 23 maart 2015 en moet nog officieel worden vastgesteld.)

Het maatregelenprogramma van het WBP is flexibel en wordt jaarlijks vastgesteld om in te spelen op kansen en actualiteit. Het waterschap, als initiatiefnemer, blijft de aandacht

houden voor samenwerking en afstemming met gemeenten en andere organisaties (zoals Natuurvereniging).

Het WBP vermeldt de doelen voor de wateropgave (waterberging) en KRW-waterlichamen (waterkwaliteit) in gehele beheersgebied van het waterschap Hollandse Delta.

Voor het gebied Ridderkerk zijn in het maatregelenpakket twee (2) KRW-waterkwaliteit maatregelen benoemd, namelijk:

1. Aanleg natuurvriendelijke oever met plas/drasberm (Oud en Nieuw Reijerwaard) met omvang 1 km.
2. Aanpassen profiel inclusief aanplant De Waal met omvang 0,5 km.

Het waterschap heeft voor de uitvoering van deze maatregelen financiën beschikbaar.

Toetsen en inspecteren

Het waterschap heeft als verantwoordelijke organisatie onder 'toetsen en inspecteren' maatregelen vermeld zoals:

- actualisatie en toetsing regionaal watersysteem (water-bergingsopgave);
- monitoring, analyse en toetsing waterkwaliteit (KRW);

Borging in beheerplannen

De uitgevoerde maatregelen voor waterkwaliteit, waterberging en waterbeleving zijn complete veranderingen of verbeteringen van bestaande situaties. Al deze situaties zijn of worden opgenomen in de beheerplannen en onderhoudsprogramma's van de verantwoordelijke organisaties: waterschap Hollandse Delta en gemeente Ridderkerk. Op deze wijze is het structureel terugkerend beheer en onderhoud geborgd, zodat de maatregelen effect houden.